

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
1.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2022/1245
Toplantı Tarihi/Sayısı : 6.12.2023/35
Karar Numarası : 2023/1017
Başvuran : Y. G.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : Alaşehir M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü
Muhatap Adres : Barış Mah. Yıldırım Beyazıt Cad. No. 95 Alaşehir/Manisa

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuranın mülkiyet hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran, başvuru dilekçesinde özetle;

a. Bulunduğu Kurumda kendisine personel tarafından baskı ve tehdit uygulanarak parasının gasp edildiğini,

b. Ayrıca ayrımcılığa maruz kaldığını, bu nedenle canına kast edilmesi durumunda Kurum üst amirlerinin sorumlu olduğunu iddia etmekte ve bu konuda mağduriyetinin giderilmesini talep etmektedir.

3. Muhatap Alaşehir M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğünden alınan yazılı görüşte özetle;

a. Başvuran ile 11/8/2022 tarihli dilekçesine istinaden görüşme sağlandığında kendisinin gasp olarak tarif ettiği olayın elektrik faturasının yüksek gelmesi olduğunu söylediğini,

b. Başvuranın iddialarına ilişkin olarak yapılan araştırma raporuna göre; başvuranın herhangi bir baskı ve tehdit ile parasının gasp edilmesinin söz konusu olmadığını, hükümlülerin elektrik dilekçelerinde belirtilen ücretin imza karşılığında kesildiğini, fazladan para kesilmediği,

c. Elektrik sarfiyat ücretinin koğuştaki kalan hükümlü ve tutuklular tarafından eşit olarak paylaşıldığı, parası olmayan hükümlü ve tutuklular için ise diğer hükümlü ve tutuklular tarafından imzalı dilekçe alınarak koğuştaki elektrik faturalarının karşılandığı, sevk giden hükümlü ve tutuklulara ait ücretlerin başvurudan kesilmediği, temmuz ve haziran aylarında sevk giden hükümlülerin ücretlerini de başvuranın ödemediği, mart ve mayıs aylarında hesabında parası olmadığı için kendisinden elektrik ücreti alınmadığı,

d. Kurumda personelin hiçbir hükümlü ve tutukluya ayrıcalık tanımadığı, başvuranın herhangi bir haksız uygulamaya maruz bırakılmadığı ve soyut iddialarda bulunduğu hususları ifade edilmiştir.

4. Muhatap Kurumun yazılı görüşü, başvurana yazılı görüşünü sunması için iletilmiş ancak başvuran görüşünü iletmemiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Kişinin dokunulmazlığı, maddî ve manevî varlığı" başlıklı 17'nci maddesinde; "Kimseye işkence ve eziyet yapılamaz; kimse insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tâbi tutulamaz..." hükmü yer almaktadır.

6. 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu (TİHEK) Kanunu'nun 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde; "Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek" Kurumun görev alanları arasında düzenlenmiştir. Kanun'un 17'nci maddesinin birinci ve sekizinci fıkralarında; "özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin Kuruma bizzat başvuru yapabileceği" hükme bağlanmıştır.

7. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmî Gazete 'de yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 43'üncü maddesine göre; özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvuruları Yönetmelik'te yer alan düzenlemeler doğrultusunda incelenmektedir.

8. Mezkûr Yönetmelik'in "Ön İncelemenin Yapılması" başlıklı 48'inci maddesi: "(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği, b) Kurumda incelenmekte ve araştırılmakta olan bir başvuruyla sebepleri, konusu ve taraflarının aynı olup olmadığı, c) Kurum tarafından daha önce sonuçlandırılan bir başvuruyla, sebepleri, konusu ve taraflarının aynı olup olmadığı, ç) Yargı organlarında görülmekte olan veya yargı organlarınca karara bağlanmış uyuşmazlıklara ilişkin olup olmadığı, d) Kuruma başvurmadan önce Kanuna aykırı olduğu iddia edilen uygulamanın düzeltilmesinin ilgili taraftan talep edilip edilmediği, e) Belli bir konuyu içerip içermediği, f) Başvuruda bulunması gereken bilgilerin yer almadığı yönlerinden incelenir. (2) Başvurucusu birden fazla olan başvurularda, incelenebilirlik koşulları her başvuru yönünden ayrı ele alınır."

9. Mezkûr Yönetmelik'in "Gerekçeli kabul edilmezlik kararı" başlıklı 67'nci maddesi: "(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinin kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurularda ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularda ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir. (2) Ön inceleme aşamasında incelenebilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48'inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularda ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir." hükmünü içermektedir.

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

10. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendine göre "Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek" Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

11. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına

alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır. Bu kapsamda başvuranın iddiaları, muhatap Kurumun yazılı görüşü ve konuya ilişkin mevzuat hükümleri ile birlikte incelenip değerlendirilmiştir.

12. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (AİHS)'nin Ek 1 No.lu Protokol'ünün 1'inci maddesi, esas yönünden, mülkiyet hakkını güvence altına almaktadır. Söz konusu hakka yapılan herhangi bir müdahale, kanunilik ilkesiyle uyumlu olmalı ve gerçekleştirilmesi istenen amaçla makul bir şekilde orantılı olarak meşru bir amaç izlemelidir. Mahkeme, Devletlerin, mahpusların kazanç ve birikimleri dâhil olmak üzere malları üzerinde serbestçe tasarrufta bulunma haklarına yapılan müdahaleler bağlamında, ekonomik ya da sosyal strateji tedbirlerine ilişkin konularda 1 No.lu Protokol'ün 1'inci maddesi uyarınca geniş bir takdir payına sahip olduklarını vurgulamıştır (*Michał Korgul/Polonya*, B.No. 36140/11, 2017, para. 54).

13. Ceza İnfaz Kurumlarında Bulundurulabilecek Eşya ve Maddeler Hakkında Yönetmelik'in 9'uncu maddesi; "*Aydınlatma dışındaki elektrik giderleri, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından mesken abonelikleri için belirlenen ücret tarifesi esas alınarak ceza infaz kurumunca hesaplanan bedel üzerinden hükümlü tarafından karşılanır...*" hükmünü haizdir.

14. Başvuranın kurumda görev yapan personel tarafından tehdit ve baskıya maruz bırakılarak parasının gasp edildiği iddiasına ilişkin olarak söz konusu olaya ilişkin gerçekleştirilen Araştırma Raporu cevabi yazı ekinde sunulmuştur. Buna göre başvuranın parasının tehdit ve baskı yoluyla gasp edildiğine ilişkin iddiasının açıkça dayanaktan yoksun olduğu, başvurana uygulanan iş ve işlemlerin mevzuata uygun olarak imza karşılığı gerçekleştirildiği anlaşılmış olup mezkur iddianın kabul edilmez bulunması gerektiği değerlendirilmiştir.

15. İhlal iddiasında bulunan kişinin iddialarını ispat etmesi genel kural olduğundan hukuki ve fiili deliller ile desteklenmeyen başvurular da açıkça dayanaktan yoksun kabul edilmektedir. Anayasa Mahkemesi (AYM), ispat yükümlülüğü başvurana ait olmasına rağmen başvuran tarafından soyut şekilde birtakım hükümlere atıfta bulunulması ancak söz konusu hükümlerin nasıl ihlal edildiğinin açıklanmaması ve ispatlanmaması durumunda başvurunun açıkça dayanaktan yoksun olduğuna karar vermiştir (AYM, *Muhittin KAYA*, B. No: 2013/1213, 04/12/2013, para. 32).

16. Bu çerçevede başvuranın ayrımcılığa uğradığına ilişkin iddiası hakkında somut bir örnek veya delil sunmadığı anlaşılmış olup konu hakkında somut bir çıkarımda bulunulamayacağı değerlendirilmiştir. Bu kapsamda başvuranın bu yöndeki iddiasının da açıkça dayanaktan yoksun olduğu ve bu nedenle kabul edilmez bulunması gerektiği kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,

B. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

06/12/2023 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Alışan TİRYAKI
Daire Bařkanı

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
Üye

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
Üye

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Üye

e-imzalıdır

Av. Zennure BER
Üye